Lietas Nr. C33435513
Lietas arhīva Nr. C-4355-13/1

S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2013.gada 13.decembrī

Rīgas rajona tiesa:

tiesnese Elita Stivriņa,

rakstveida procesā izskatīja civillietu AS „Lateko Līzings" maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu

Aprakstošā daļa

[1] 2013.gada 7.augustā prasītājs- AS „Lateko Līzings", cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ par parāda piedziņu, norādot, ka 2011.gada 9.augustā puses noslēgušas Aizdevuma līgumu Nr.NK003216. Aizdevuma procentu likme par aizdevuma lietošanu noteikta 17,00% gadā no neatmaksātās summas, kas sastāda 0,80% no aizdevuma summas. Maksa par aizdevuma piešķiršanu sastāda Ls 15,00. Aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz 2013.gada 9.februārim.

Atbildētājs nav veicis nevienu maksājumu no 2012.gada 23.marta. 2012.gada 28.septembrī atbildētājam nosūtīts brīdinājums, ar kuru prasītājs paziņojis par līguma pirmstermiņa izbeigšanu ar 2012.gada 16.oktobri.

Norāda, ka izbeidzot līgumu pirms termiņa, līgumsoda pieaugums apstājās ar 2012.gada 15.oktobri.

Prasītājs vairākkārt atgādinājis atbildētājam par saistību, kas izriet no Līguma, izmantojot atbildētāja norādīto tālruņa numuru, kā arī nosūtot brīdinājumu. Atbildētājs nav reaģējis uz prasītāja atgādinājumiem un nav veicis parāda samaksu.

2012.gada 13.novembrī prasītājs Rīgas rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļā ir iesniedzis prasības pieteikumu pret atbildētāju par saistību piespiedu izpildi brīdinājuma kārtībā. Atbildētājs uz pieteikumu nav reaģējis.

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1590., 1591., 1716., 1720., 1756., 1765. un 1946.panta pirmo daļu, lūdz piedzīt no atbildētāja pamatparādu Ls 320,16, maksu par saistību izpildes kontroli Ls 28,00, procentus Ls 23,65 par laika periodu līdz 2012.gada 9.oktobrim, līgumsodu Ls 241,83. Lūdz atzīt prasītājam tiesības saņemt likumiskos procentus pēc likmes 6% gadā par laika periodu no sprieduma taisīšanas dienas līdz sprieduma izpildei un piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus.

[2] 2013.gada 14.augustā atbildētājam uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un paskaidrojumu veidlapa. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otrajā daļānoteiktajam, atbildētājam izskaidrots, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā, kā arī par to, ka atbildētājs var lūgt lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses, bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese, - pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu*. Savukārt Civilprocesa likuma $56.^{1}$panta otrā daļa nosaka, ka *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu*.

Tiesa atzīst, ka ir uzskatāms, ka par tiesvedību atbildētājam ir paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un $56.^{1}$pantā noteiktajam.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmo daļu, *ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.*

Puses nav lūgušas iztiesāt lietu tiesas sēdē, līdz ar to 2013.gada 19.septembrī pusēm paziņots, ka lieta tiks izskatīta rakstveida procesā un sprieduma noraksts pusēm būs pieejams tiesas kancelejā 2013.gada 13.decembrī.

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesim.

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka *pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.*

Ar lietas materiālos esošo līgumu ir pierādīts, ka 2011.gada 9.augustā starp AS „Lateko Līzings" un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr.NK003216 (turpmāk arī - Līgums) (l.l. 12), atbilstoši kuram atbildētājam piešķirts aizdevums Ls 500,00 apmērā. Par aizdevuma atmaksas termiņu noteikts 2013.gada 9.februāris.

Tādējādi abas puses uzņēmās saistības viena pret otru. Atbildētājs noslēgto Līgumu nav apstrīdējis.

[5] Prasītājs lūdz piedzīt galveno parādu Ls 348,16, kas sastāv no pamatparāda Ls 320,16 apmērā un maksas par saistību izpildes kontroli Ls 28,00 apmērā.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu, *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.*

Civillikuma 1943.pants nosaka, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

Līguma Vispārīgo noteikumu 2.1.punkts nosaka, ka aizdevējs izsniedz aizņēmējam aizdevumu 2 dienu laikā no Līguma noslēgšanas, veicot naudas līdzekļu pārskaitīšanu aizņēmēja norēķinu kontā.

Ar lietas materiāliem pievienoto 2011.gada 9.augusta maksājuma uzdevumu Nr.W-141417/4531 apstiprinājumu gūst fakts, ka atbildētājam ir izsniegts aizdevums Ls 500,00 apmērā.

Līguma Vispārīgo noteikumu 3.1.punkts nosaka, ka aizņēmējam jāatmaksā aizdevums, procenti un maksa par saistību izpildes kontroli, veicot maksājumu grafikā noteiktajos datumos un norādītajā apmērā.

Ar prasības pieteikumam pievienoto Aizdevuma līguma Nr.NK003216 maksājumu grafiku apstiprinās, ka atbildētājam bija pienākums norēķināties ar prasītāju, atbilstoši abu pušu parakstītajam grafikam, kurā pēdējais maksājuma datums ir noteikts 2013.gada 9.februārī.

No 2012.gada 28.septembra brīdinājuma Nr.5630/2012 (l.l. 18) ir redzams, ka prasītājs ir lūdzis atmaksāt visu parādu 15 dienu laikā no brīdinājuma nosūtīšanas dienas un paziņojis atbildētājam par līguma izbeigšanu ar 2012.gada 16.oktobri, gadījumā, ja pieprasītais parāds netiks atmaksāts. Kā norāda prasītājs, parāda atmaksa netika veikta un prasītājs vienpusēji izbeidza līgumu ar 2012.gada 16.oktobri.

Saskaņā ar Līguma 4.punktu puses ir vienojušās, ka par aizdevuma izmantošanu aizņēmējs maksā maksu par aizņēmēja saistību izpildes kontroli – 0,80% apmērā no aizdevuma summas, kas sastāda Ls 4,00 mēnesī.

Kā izriet no Izziņas par parāda summas aprēķinu atbildētājam bija jāveic regulāri maksājumi katra mēneša 9.datumā, kopā veicot aizdevuma pamatparāda Ls 500,00 atmaksu un maksu par saistību izpildes kontroli Ls 56 apmērā. Atbildētājs ir veicis maksājumus tikai daļēji, no kuriem pamatparāda apmaksai ir novirzīti Ls 179,84, bet saistību izpildes kontrolei Ls 28,00.

Tādējādi neatmaksāta aizdevuma pamatsumma sastāda Ls 320,16 apmērā, bet maksa par maksa par saistību izpildes kontroli Ls 28,00, kopā Ls 348,16.

Tiesa secina, ka prasītājs ir pierādījis saistību neizpildi no atbildētāja puses un prasība par galvenā parāda Ls 348,16 apmērā piedziņu, kas izriet no Aizdevuma līguma Nr.NK003216, ir apmierināma. Atbildētājs nav izmantojis savas procesuālās tiesības un prasītāja norādītā parāda esamību nav apstrīdējis.

[6] Prasītājs lūdz piedzīt procentus Ls 23,65 apmērā, par laika periodu līdz 2012.gada 9.oktobrim.

Civillikuma 1753.pants nosaka, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Civillikuma 1765.panta pirmā daļa nosaka, ka *procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā*.

Aizdevuma līguma Nr.NK003216 sevišķajos noteikumos puses ir vienojušās, ka par aizdevuma lietošanu aizņēmējs maksā procentus par aizdevuma lietošanu 17,00% gadā no neatmaksātās aizdevuma summas.

Prasītājs lūdz piedzīt procentus par aizdevuma izmantošanu par laika periodu līdz 2012.gada 9.oktobrim, līdz ar to, ņemot vērā, ka prasītājs ar 2012.gada 16.oktobri ir vienpusēji atkāpies no līguma, tiesa konstatē, ka prasītājs nav rēķinājis procentus pēc atkāpšanās no līguma.

No Izziņas par parāda aprēķinu izriet, ka atbildētāja pienākums bija maksāt procentus par aizdevuma lietošanu kopā Ls 65,81 apmērā. Tā kā atbilstoši prasītāja iesniegtajam aprēķinam samaksāto procentu apmērs sastāda Ls 42,16, tad procenti ir piedzenami prasītāja norādītajā apmērā Ls 23,65 apmērā.

[7] Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu Ls 241,83 apmērā, par laika periodu no 2011.gada 9.oktobra līdz 2012.gada 15.oktobrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu, *līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.*

Līguma Vispārīgo noteikumu 4.1.punkts nosaka, ka par katru termiņā nesamaksātu ikmēneša maksājumu, termiņā neatmaksātu aizdevumu, nesamaksātu procentu un maksas par saistību izpildes kontroli, aizņēmējam jāmaksā aizdevējam līgumsods 1% dienā no termiņā nesamaksātās summas.

Lietā nav strīda, ka samaksa nav veikta atbilstoši pušu pielīgtajam grafikam un atbildētājs ir pieļāvis samaksas nokavējumu. Līdz ar to tiesa secina, ka prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētāja līgumsoda samaksu.

No izziņas par parāda summas aprēķinu līgumam Nr.NK003216 ir redzams, ka prasītājs ir aprēķinājis līgumsodu Ls 241,83 apmērā.

No 2012.gada 28.septembra brīdinājuma Nr.5630/2012 ir redzams, ka prasītājs ir brīdinājis atbildētāju, ka gadījumā, ja netiks veikta parāda atmaksa līgums tiks izbeigts ar 2012.gada 16.oktobri (l.l. 18).

Kā savā prasības pieteikumā norāda prasītājs un ko likumā noteiktā kārtībā nav apstrīdējis atbildētājs, līgumsods aprēķināts par laika periodu no 2011.gada 9..oktobra līdz 2012.gada 15.oktobrim un sastāda Ls 241,83. Līdz ar to tiesas secina, ka prasītājs nav rēķinājis līgumsodu pēc līguma laušanas dienas.

Kaut arī puses ir pielīgušas līgumsoda maksājumu un atbildētājs līgumsodu nav apstrīdējis, tiesa uzskata, ka prasība par līgumsoda piedziņu nav apmierināma prasītāja norādītajā apmērā sekojošu apsvērumu dēļ.

Civillikuma 1.pants nosaka, ka *tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.*

Tiesa uzskata, ka Aizdevuma līguma 4.1.punktā norādītais līgumsods ir neproporcionāli liels un uzliek pārāk lielu slogu personai, kura nepilda savas saistības. Tiesa par nesamērīgu atzīst līgumsodu, kas ir noteikts 1% apmērā no neapmaksātās summas par katru maksājuma kavējuma dienu, jo tas ir nesamērīgs un neatbilst godīgai darījumu praksei.

Tiesa uzskata, ka neatkarīgi no tā, ka atbildētājs ir parakstījis šādu līgumu, līgumsods 1% apmērā ir atzīstams par netaisnīgu un pielīgtajā apmērā tas nav piedzenams. Tomēr vērā ir ņemams apstāklis, ka puses līgumsodu ir pielīgušas, kas nozīmē, ka prasītājam ir tiesības saņemt tādu līgumsodu par saistību neizpildi, kas atbilst samērīguma principam.

Tā kā atbildētājs maksājumus veicis neregulāri, tad tiesa atzīst, ka līgumsods ir piedzenams 10% apmērā no neatmaksātās pamatparāda summas, kas ir Ls 34,82 apmērā.

Prasība daļā par līgumsoda piedziņu Ls 207,01 apmērā ir noraidāma (241,83-34,82).

[8] Prasītājs lūdz noteikt tiesības saņemt likumiskos 6% gadā par laika periodu līdz sprieduma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru, kā arī kredītiestādes nosaukumu un konta numuru, kurā veicama samaksa, ja tāds norādīts prasības pieteikumā.*

Ņemot vērā to, ka ir pierādīta atbildētāja parāda esamība un tiesa ir atzinusi, ka no atbildētāja prasītāja labā ir piedzenama naudas summa, tad ir apmierināms prasītāja lūgums par tiesību noteikšanu saņemt sešus procentus no neatmaksātās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei.

[9] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram(..).*

Tā kā tiesa ir atzinusi, ka prasība ir apmierināma daļēji 406,63 (348,16+23,65+34,82), tad, atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktam, no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi: nomaksātā valsts nodeva Ls 60,99 apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 3,30 apmērā, kopā Ls 64,29.

Uz sprieduma taisīšanas brīdi ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sastāda Ls 3,93, tādējādi no atbildētājas valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 0,63 apmērā (3,93-3,30) (l.l. 2).

[10] Civilprocesa likuma 204.1 pants nosaka, ka, *taisot spriedumu par naudas summu un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.*

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41.panta pirmo daļu., 96., 97., 193., 195., 204.[1] pantu, 250.[25] un 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, **par labu AS „Lateko Līzings"**, reģistrācijas Nr.40003366651, galveno parādu Ls 348,16 apmērā, procentus Ls 23,65 apmērā, līgumsodu Ls 34,82 apmērā, tiesas izdevumus Ls 64,29 apmērā, kopā piedzīt **Ls 470,92.**

Samaksa veicama AS „Lateko Līzings", reģistrācijas Nr.40003366651, kontā LV98LATB0006010003592 AS „NORVIK BANKA", kods: LATBLV22.

Atzīt AS „Lateko Līzings", reģistrācijas Nr.40003366651, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt sešus procentus gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda piedziņu Ls 207,01 apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, /personas kods/, /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **Ls 0,63**, samaksu veicot sekojošā kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds).

Sprieduma labprātīgai izpildei noteikt termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu - ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošu dokumentu iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākajā tiesā 30 dienu laikā, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese /paraksts/ E.Stivriņa

NORAKSTS PAREIZS

Rīgas rajona tiesas tiesnese E.Stivriņa

Rīgā, 2013.gada 13.decembrī